

Отъ този денъ за полка почнаха тежки изпитни. Шаръ-планина, увѣнчана съ непристъпни върхове и долини, трѣбваше да се обгърне. Девственитѣ пазви на тази чудна планина трѣбваше да се разгърнатъ и очистятъ отъ прѣснатитѣ изъ тѣхъ сърби.

Да се премине Шаръ-планина въ това лошо време, съ бой, недояли, уморени!... Това изглеждаше безумие!... Но дългътъ го налагаше и то трѣбваше да стане.

Албанцитѣ, които бѣха отраснали въ кждравитѣ гори на Шаръ-планина, които се чувствуваха нейни деца, защото най-голѣмиятъ образъ, каквото тѣхнитѣ очи сж виждали, бѣше великолепната снѣжна пирамида на Люботрънъ, казваха, че сме безумци.

Този храбъръ, суровъ и издръжливъ народъ се слиса при вида на сивитѣ хора, които пѣплѣха по непристъпнитѣ пуцинаци.

Ще приказватъ поколѣнията за страшнитѣ боеве, чудни приказки ще изplete народната паметъ за потънали въ кърви герои, за пронизани юнашки гърди и разбити чела...

Но легендата за Шаръ-планина ще остане вѣчна...

Студъ и непрогледна снѣжна виелица, и отъ заоблачнитѣ висини гордиятъ Люботрънъ, разперилъ погледъ надъ многострадалната земя, като мждрецъ древенъ броеше вѣковетъ...

Една ли само мъртва

Робиня виждашъ ти презъ низъ вѣкове?

Отъ робско млѣко ли сме ние синове

Вскърмени? Робски духъ ли нази отхрани?

Вижъ, взри се въ нашата грѣдь, отрупана съ рани,

И, ако може, смѣтни безбройния имъ брой.

На твойтѣ върхове, дебри и усой

Найдоха сладка смъртъ на робитѣ чадата

Че вече съ наша кръвъ поена е земята...

(П. П. Славейковъ)

На 12 октомврий цѣлиятъ полкъ бѣше навлѣзълъ вече дълбоко въ гориститѣ югоизточни склонове на Шаръ-планина и по диритѣ на отстъпващитѣ сръбски дружини развиваше гигантски усилия да ги изтика отъ Качанишкия проходъ, за да може да достигне колкото е възможно по-скоро главния пѣтъ на отстъплението имъ: шосето Прищина—Призренъ

За да се постигне тази цель, полкътъ имаше да минава една висока планина и то зимно време. Снѣжнитѣ виелици бѣха почнали вече своето юдинско хоро надъ гориститѣ предверия на Шаръ-планина.

Отъ 25 октомврий цѣлата околностъ бѣше вледенена и заприлича на замръзнала пустиня. Студенъ вѣтъръ, размѣсенъ съ замръзналъ снѣгъ, немилостиво шибаше разположенитѣ съвсемъ на открито наши части. Часовитѣ замръзваха